



Medlemmene i kontrollutvalget i Kvæfjord kommune  
Ordføreren  
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor  
KomRev NORD v/oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Deres ref.:  
Vår ref.: 04/24/414.5.1/KRJ

Saksbeh.: Knut Roar Johansen  
E-postadr. knut@k-sek.no

Telefon: 95 10 90 02  
Dato: 12.02.2024

## INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I KVÆFJORD KOMMUNE

Det innkalles til møte i utvalget.

**Møtested:** Møterom 1 på Rådhuset i Kvæfjord kommune  
**Møtedato:** Tirsdag 20.02.2024  
**Tid:** Kl. 10.30

Vedlagt følger sakliste og saksdokumenter.

Av hensyn til innkalling av varamedlem(mer) ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet i god tid før møtet. Som gyldig forfall regnes tjenestereiser, spesielle arbeidsforhold, sykdom og vektige velferdsgrunner.

Regnskapsrevisor Bengt Bjørgan møter på Teams kl. 11.15 i sak 06/24.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 11-5. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

  
Knut Roar Johansen  
Seniorrådgiver

Kopi: Kommunedirektør

---

|  |   |   |  |   |   |
|--|---|---|--|---|---|
| <b>Postadresse:</b><br>K-Sekretariatet IKS<br>Postboks 6600<br>9296 TROMSØ<br><a href="http://www.k-sek.no">www.k-sek.no</a> | <b>Hovedkontor:</b><br>Fylkeshuset<br>TROMSØ<br>Tlf. 77 78 80 43<br>Org.nr. 988 064 920 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Postmottak<br>9479 HARSTAD<br>Tlf. 77 02 61 66 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Ringv. 1<br>9300 FINNSNES<br>Tlf. 91 35 19 94 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Rådhuset<br>8305 SVOLVÆR<br>Tlf. 95 10 90 02 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Fylkeshuset<br>8048 BODØ<br>Tlf. 91 36 09 38 |
|--|---|---|--|---|---|



## SAKSLISTE

**Utvalg:** Kontrollutvalget i Kvæfjord kommune  
**Møtedato:** Tirsdag 20.02.2024  
**Tid:** Kl. 10.30  
**Møtested:** Rådhuset, møterom 1

| Sak nr. | Tittel  | Unntatt offentlighet |
|---------|---|----------------------|
| 01/24   | KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2023   |                      |
| 02/24   | KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN MED MØTEPLAN FOR 2024   |                      |
| 03/24   | OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING                                       |                      |
| 04/24   | NY PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER  |                      |
| 05/24   | KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING  |                      |
| 06/24   | RAPPORTERING FRA REGNSKAPSREVISOR – LØPENDE REVISJONSARBEID - INTERIMSFASEN                         |                      |
| 07/24   | GODKJENNING AV PROSJEKTSKISSE – UNDERSØKELSER I SAK OM KJØP AV LEILIGHETER I HEIMENJORDA BORETTSLAG |                      |
| 08/24   | REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER   |                      |
| 09/24   | GJENNOMGANG AV FORMANNSKAPSSAKER  |                      |
| 10/24   | EVENTUELT   |                      |
| 11/24   | GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL 20.02.2024   |                      |



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>01/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2023

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget rår kommunestyret å fatte slikt v e d t a k:

*Kontrollutvalgets årsrapport for 2023 tas til orientering.*

### Saken gjelder:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2023.

### Vedlegg til saken:

- A: Trykte vedlegg: Forslag til årsrapport for kontrollutvalget for 2023  
B: Utrykte vedlegg:

### Saksutredning:

Kontrollutvalget skal etter kommunelovens § 23-5 rapportere om resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. Dette skjer ved at enkeltsaker sendes løpende gjennom året til kommunestyret, og ved en oppsummering av aktiviteten i kontrollutvalget i det året som har gått (årsrapport).

Vedlagt følger forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2023. Utvalget drøfter og gjennomgår forslaget i møtet. Etter kontrollutvalgets behandling og godkjenning oversendes årsrapporten ordføreren for framlegging i kommunestyret.

Svolvær, den 10.1.2024

  
Knut Roar Johansen  
Seniorrådgiver

**KVÆFJORD KOMMUNE**



**Kontrollutvalgets  
årsrapport for  
2023**

## 1. INNLEDNING

Kommuneloven av 22.06.2018 nr. 83 gir bestemmelser om kommunens virksomhet, organisatoriske regler, saksbehandling samt regler om tilsyn og kontroll, revisjon, mv. Flere bestemmelser om kontroll og tilsyn som tidligere var i forskrift er nå løftet inn i 2018-loven.

Ny forskrift om kontrollutvalg og revisjon er nå av 17.06.2019 nr 904.

## 2. KONTROLLUTVALGETS FORMÅL OG SAMMENSETNING

### 2.1 Formål

Etter kommuneloven har kommunestyret det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, jf. § 22-1. For å ivareta dette tilsynsansvaret velger kommunestyret selv et kontrollutvalg som skal "forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne", jf. § 23-1.

### 2.2 Valg - sammensetning

Medlemmer av kommunestyret som ikke blir tillagt andre politiske oppgaver er som hovedregel valgbar til kontrollutvalget. Minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal være medlem også av kommunestyret. Kontrollutvalget har 5 medlemmer og 5 personlige varamedlemmer oppnevnt av kommunestyret. Fra høsten 2019 er Anne Marit Bygdnes og Gunhild Blåsno Aronsen faste medlemmer av kommunestyret.

For at utvalgsmedlemmene skal sikres en uavhengig status i forhold til kommunen og administrasjonen har lovgiver vedtatt klare valgbarhetsregler som innebærer at valgte verken representanter i utøvende politiske organer så som formannskap eller andre kommunale organer med beslutningsmyndighet eller ansatte i kommunen ikke kan inneha verv som kontrollutvalgsmedlem.

I tillegg medførte nye kommuneloven at også «*personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlingen, i et selskap som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*» heller ikke er valgbar.

En ytterligere innskjerping ble innført ved at «*personer som har en ledende stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefelleskap*» heller ikke er valgbar til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget kan etter ny lov fortsatt ikke tillegges andre oppgaver enn det som knytter seg til kontroll- og tilsynsfunksjonen. Det vil si at kontrollutvalget ikke skal delta i den aktive politiske beslutningsprosessen. For valgperioden 2019-2023 bestod kontrollutvalget av:

#### **Faste medlemmer**

Gunhild B. Aronsen (H) -leder  
 Øyvinn Hanssen (FRP) – nestleder  
 Anne Marit Bygdnes (AP)  
 Frank Jensen (SP)  
 Patricia Bendiksen (H)

#### **Varamedlemmer (felles)**

Frode Vik (SV)  
 Frits Olav Walberg (SP)  
 Alf Erik Hundstad (AP)  
 Anne Marie Bakken (SP)  
 Bernt Otto Berg (SP)  
 Arne-Johan Johansen (SV)

Ved kommunevalget høsten 2023 ble følgende personer valgt for perioden 2023-2027:

#### **Faste medlemmer**

Liz-mari Vangsvik (AP) leder  
 Anne Birgit Nilsen (SV) – nestleder  
 Anne Marie Bakken (SP)  
 Ørjan Nilsen (V)  
 Øyvin Hanssen (FRP)

#### **Varamedlemmer (felles)**

Posisjonen  
 Gunhild B. Aronsen (H)  
 Frank Jensen (SP)  
 Frits Olav Walberg (SP)  
Opposisjonen  
 Herulf Fagerås (V)  
 Lisa Nilsen (AP)

### **3. SAKSBEHANDLINGEN I KONTROLLUTVALGET**

Utvalget har truffet sine vedtak i møter. Det er skrevet protokoll fra møtene. Utskrift av møteprotokollene er sendt utvalgets medlemmer og oppdragsansvarlige revisorer, samt at protokollene publiseres på kommunens hjemmeside.

Tidspunkt for møtene er blitt fastsatt av utvalget selv, og møtene har blitt holdt for åpne dører. Innkalling til møtene har vært sendt ordfører og oppdragsansvarlige revisorer, og inneholdt en oversikt over de sakene som skulle behandles samt saksdokumentene.

K-Sekretariatet IKS har i 2023 sørget for saksutredning og øvrig sekretariatsbistand.

KomRev Nord er kommunens revisor, både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

### **4. KONTROLLUTVALGETS ARBEID I 2023**

#### **4.1 Generelt om kontrollutvalgets oppgaver**

Kontrollutvalget skal som nevnt ovenfor forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning (inkludert selskaper) på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av lov, forskrift eller kommunens egne retningslinjer.

Kommunelovens § 23-2 er den santrale bestemmelse om kontrollutvalgets plikter og bestemmer at:

*Kontrollutvalget skal påse at:*

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.*

Kontrollutvalget skal videre:

- ✓ Vedta planer for utvalgets virksomhet og planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- ✓ Gjennomføre risiko - og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av mulige forvaltningsrevisjonsprosjekter i perioden.
- ✓ Avgi uttalelse til årsregnskapet.
- ✓ Følge opp merknader fra revisor (i nummererte brev, eller i årsregnskapet).
- ✓ Rapportere resultatene av sin virksomhet til kommunestyret.
- ✓ Følge opp kommunestyrets vedtak i saker som er rapportert.
- ✓ Utarbeide budsjett for kommunens tilsyn og kontrollarbeid.

I tillegg kan kontrollutvalget ta opp andre saker ut fra sitt mandat for kontroll og tilsyn.

#### **4.2 Aktiviteter gjennom året**

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt 4 møter. Møtene har vært lagt til rådhuset. Utvalget har behandlet 38 saker. Utvalget er gjennom året blitt holdt underrettet om revisjonens virksomhet, og har påsett at revisjonsarbeidet har foregått i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Representanter fra kommunens administrative ledelse har møtt i kontrollutvalget ved flere anledninger for å gi orientering til utvalget.

#### **4.3 Forhold behandlet i 2023**

De forhold som er behandlet kan oppsummeres som følger:

##### ***Regnskapsrevisjon:***

Kontrollutvalgets har flere oppgaver knyttet til regnskapsrevisjonen. Den mest sentrale er det såkalte «på-se» ansvaret overfor kommunens revisor. Det betyr at kontrollutvalget blant annet skal påse at kommunes regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Det er kommunens regnskapsrevisor KomRev NORD IKS som utfører revisjonen og gjennomfører andre revisjonshandlinger, herunder utsteder revisjonsberetninger. Kontrollutvalgets «på-se» ansvar ivaretas gjennom en rekke løpende orienteringer og tilbakemeldinger fra revisor gjennom året.

##### ***✓ Kvæfjord kommunes regnskap for 2022***

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet til kommunekassen i Kvæfjord kommunes for 2022 er gjort opp i balanse, og med et netto driftsresultat på kr 21.373.791,99. Kommunedirektøren har i årsberetningen beskrevet og analysert kommunens økonomiske situasjon på en utfyllende måte. Kommunens økonomi oppsummeres som solid, og under kontroll.

Kontrollutvalget har også merket seg at årsregnskapet og årsberetningen er avlagt i henhold til gjeldende frister og uten vesentlige feil.

- ✓ *Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen*  
Revisor har kontrollert hvorvidt kommunen har etterlevd reglene om:

*Etterberegning av vederlag for opphold i institusjon med langtidsopphold (etter skatteoppgjør)*

Det fremgikk av rapporten at revisor hadde kontrollert etterberegning av vederlag for opphold i institusjon med langtidsopphold. Beregningen er gjort på bakgrunn av skatteoppgjør for 2021, og omfatter to beboere.

Revisor skrev i sin konklusjon følgende:

*Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Kvæfjord kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd reglene og bestemmelsene vedrørende «Etterberegning av vederlagsbetaling for langtidsopphold i institusjon»*

Rapporten krevde ingen ytterligere oppfølging fra kontrollutvalgets side.

- ✓ *Rapporteringer fra revisor*  
Revisjonen har rapportert om revisjonen av årsregnskapet for 2022, og revisjonsstrategien for 2023. I tillegg har revisor orientert om løpende revisjonsarbeid i året. Rapporteringen er både en del av kontrollutvalgets generelle tilsyn med den kommunale forvaltningen og ivaretagelse av kontrollutvalgets påseeransvar overfor kommunens revisjon.

#### **Nummererte revisjonsbrev:**

Ifølge kommunelovens § 24-7 påhviler det revisor en informasjonsplikt for en rekke forhold overfor kontrollutvalget. Rapporteringen skal skje skriftlig i form av fortløpende nummererte brev, med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har i henhold til kontrollutvalg- og revisjonsforskriftens § 3 en plikt til å påse at skriftlige påpekninger fra revisor blir fulgt opp.

Revisjonen har ikke oversendt nummererte brev til kontrollutvalget gjennom 2023.

#### **Forvaltningsrevisjon:**

Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I valgperioden skal kontrollutvalget sørge for at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon av utvalgte deler av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av utvalgte selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon utføres av KomRev NORD IKS etter bestilling fra kontrollutvalget. Hvilke saker som skal blir gjenstand for en forvaltningsrevisjon bestemmes av kommunestyret eller av kontrollutvalget selv etter særskilt delegasjonsfullmakt.

- ✓ *Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll*



Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for inneværende valgperiode. Kontrollutvalget forslag til plan ble behandlet og vedtatt i kommunestyret i møte den 18.06.20. Det ble truffet slikt vedtak:

1. *Kommunestyret fastsetter følgende plan for forvaltningsrevisjon:*
  - a. *Tjenestekvalitet og arbeidsmiljø innenfor helse- og omsorgssektoren..*
  - b. *Kommunens vertskommunesamarbeid og måloppnåelse*
  - c. *Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg.*
  - d. *Åpenhet, arkivrutiner og journalføring i kommunen*
2. *Kommunestyret fastsetter følgende plan for eierskapskontroll:*

*Det foretas en eierskapskontroll i Kvæfjord Eiendom AS og med en forvaltningsrevisjon rettet mot om selskapet driftes etter kommunestyrets uttrykte formål og intensjon med selskapet.*

- ✓ *Forvaltningsrevisjonsprosjekt «forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg»*

Prosjektskissen for dette forvaltningsrevisjonsprosjektet ble behandlet i kontrollutvalget i møte den 9.5.2022, med følgende problemstillinger:

*Hvordan er forvaltningen av Kvæfjord kommunes bygningsmasse organisert?  
Hvilke planer og strategier gjelder for Kvæfjord kommunes eiendomsforvaltning?*

*Har Kvæfjord kommune planleggings- og styringssystem for forvaltning, drift og vedlikehold av bygningsmassen i tråd med relevant regelverk og anbefalinger?*

*Hvordan er de økonomiske rammebetingelsene for bygningsvedlikehold?*

- ✓ *Hvordan er utgiftene til eiendomsdrift og vedlikehold i Kvæfjord kommune sammenlignet med andre kommuner?*
- ✓ *Hvordan har kommunens utgifter til bygningsvedlikehold utviklet seg de tre siste årene?*
- ✓ *Hvordan er utgiftene til bygningsvedlikehold sammenlignet med normtall i bransjen?*

Rapporten var forventet ferdigstilt i første halvdel av 2023, men kom ikke til behandling i 2023.

### ***Eierskapskontroll:***

Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper m.v. Hvilke selskaper som skal undergis slik kontroll fastsettes av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget. På samme måte som ved forvaltningsrevisjoner er det forvaltningsrevisor i KomRev NORD som utfører selskapskontrollene på bestilling og oppdrag fra kontrollutvalget.

I kontrollutvalgssak 16/21 ble det foretatt bestilling av eierskapskontroll i i Kvæfjord Eiendom AS. Prosjektskissen ble godkjent av kontrollutvalget i møte den 6.12.21. Formålet med kontrollen er å bidra til å sikre at kommunens eierskap overfor selskapet ivaretas på en forsvarlig måte og som legger til rette for at målsetningene med etableringen av selskapet følges opp. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalgets møte den 5.12.22, hvor revisors samlede konklusjon var følgende:

- *Kvæfjord kommune fører **til dels** kontroll med sine eierinteresser i Kvæfjord Eiendom AS.*
- *Kommunens eierinteresser utøves **til dels** i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.*

Rapporten ble oversendt kommunestyret med følgende innstilling:

1. *Kommunestyret viser til funn og konklusjoner i rapporten «Eierskapskontroll – Kvæfjord Eiendom AS»*
2. *Kommunestyret ber Kvæfjord kommunes eierrepresentant gi kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse om følgende forhold:*

*Hvilke tiltak er og vil bli iverksatt for å oppfylle revisjonens anbefaling i rapporten om å videreutvikle rutinene for oppfølging og kontroll av eierinteressene i Kvæfjord Eiendom AS, slik at rutinene blir i samsvar med KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.*

*Hvilke tiltak er gjennomført/iverksatt slik at kommuneloven § 26-1 om eierskapsmelding oppfylles fullt ut.*

4. *Svarfrist settes til 31.03.2023.*

Rapporten anbefalinger er blitt fulgt opp av ordfører, og tilbakemeldingen ble behandlet av kontrollutvalget i møte den 28.4.23.

**Andre lovpålagte saker:**

- ✓ Budsjettramme for kontroll og tilsyn 2024
- ✓ Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighetserklæring
- ✓ Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring

**Øvrige saker:**

I kontrollutvalget skilles det mellom oppgaver som kontrollutvalget skal gjøre og kan gjøre. Utover de oppgaver som er hjemlet i lov og forskrift kan kontrollutvalget behandle andre saker som faller inn under kontroll og tilsynsfunksjonen. Dette er ikke en vedtakskontroll, og utvalget tar heller ikke stilling i enkeltsaker. Kontrollutvalgets rolle ligger her i å avdekke mulige ulovlige eller kritikkverdige forhold som eventuelt kan meddeles særskilt til kommunestyret. Grunnlaget for å iverksette undersøkelser i andre saker kan komme fra utvalget selv, media, fra henvendelser direkte og eksterne tips. Nedenfor er noen av sakene som kontrollutvalget behandlet gjennom 2023:

- ✓ *Gjennomgang av formannskapssaker*
- ✓ *Oppfølgingsak - Saksbehandling og gebyrer i byggesaksbehandling*
- ✓ *Oppfølgingsak - Kommunens arbeid med mobbesaker*
- ✓ *Undersøkelse rammeavtaler på innkjøp*
- ✓ *Engasjemntsbrev KomRev Nord*

Borkenes, den 20.02.2024

Liz-Mari Vangsvik  
Leder

Øyvin Hanssen

Anne Marie Bakken

Anne Birgit Nilsen  
Nestleder

Ørjan Nilsen



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>02/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN MED MØTEPLAN FOR 2024

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalgets årsplan for 2024 vedtas i samsvar med de synspunkter som er fremsatt og har fått tilslutning under behandlingen i kontrollutvalget.

### Vedlegg:

Forslag til årsplan for 2024

### Saksutredning:

Det antas å være hensiktsmessig at kontrollutvalget utarbeider en virksomhetsplan for 2024. Foruten de konkrete oppgaver som er pålagt kontrollutvalget gjennom kommunelovens § 23 med tilhørende forskrift, har kontrollutvalget frihet til å bestemme hvilke saker det anser som viktige. Kontrollutvalget bør innta en bevisst holdning med hensyn til på hvilken måte det best kan ivareta sin funksjon som kommunestyrets kontrollorgan.

Møtedatoer for 2024 er fastsatt. Møtedatoer er inntatt i årsplanen.

Kontrollutvalget bør vurdere om det skal foretas spesielle prioriteringer i 2024, jfr. pkt. 2.2. Forslag til spesielle prioriteringer er inntatt i utkastet til årsplan.

Svolvær, 11.1.2024

  
Knut Roar Johansen  
Seniorrådgiver



## ÅRSPLAN 2024

### I. MØTE- OG ARBEIDSPLAN

#### 1. Møteplan

Kontrollutvalgets møteplan fastsettes som følger:

1. 20. Februar
2. 07. Mai
3. 10. september
4. 26. November

Møtestart for alle møtene er satt til kl. 10.30, møterom 1.

- I møte den 20.2. behandles kontrollutvalgets årsrapport for 2023, årsplan for 2024.
- I møte den 7.5. behandles kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2022 for Kvæfjord kommune. Det forventes også at forvaltningsrevisjonsrapport «byggningsvedlikehold» behandles i dette møte.
- I møte den 10.9 planlegges det å behandle budsjett for kontroll og tilsyn for 2024 og forenklet etterlevelsesk kontroll (frist for rapport er 30.6.). Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll behandles i dette møtet.
- I møte den 26.11. vil det blant annet værerevisjonsstrategi for 2024 som skal behandles.

#### 2. Oversikt over regnskap underlagt kontrollutvalgets kontrollområde:

Følgende regnskap skal fremlegges til behandling i kontrollutvalget:

*Kvæfjord kommunes årsregnskap*

#### 3. Oversikt over organer underlagt kontrollutvalgets forvaltningskontroll:

1. Kvæfjord kommune
2. Aksjeselskaper, interkommunale selskaper og enheter etter KML § 23-6.

3. Gjeldende planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll (selskapskontroll).

Kommunestyret har i møte den 18.6.20 vedtatt følgende plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024:

- a. *Tjenestekvalitet og arbeidsmiljø innenfor helse- og omsorgsektoren..*
- b. *Kommunens vertskommunesamarbeid og måloppnåelse*
- c. *Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg.*
- d. *Åpenhet, arkivrutiner og journalføring i kommunen*

Det er gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjekt for pkt. a, og pkt. c er under utførelse. Kontrollutvalget bør drøfte om det skal bestilles nytt prosjekt i henhold til plan for 2020-2024 inneværende år. I kommunestyrets behandling av plan ble det delegert fullmakt til kontrollutvalget å iverksette andre prosjekter i perioden.

Kommunestyret vedtok i samme møte plan for eierskapskontroll for perioden 2020 – 2024):

*Det foretas en eierskapskontroll i Kvæffjord Eiendom AS og med en forvaltningsrevisjon rettet mot om selskapet driftes etter kommunestyrets uttrykte formål og intensjon med selskapet.*

Dette prosjektet er gjennomført.

## **II. KONTROLLOMRÅDER**

Kontrollutvalgets ansvarsområder er beskrevet i kommunelovens (KML) kap. 23 og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FKR)

KomRev NORD IKS er ansvarlig for revisjonsarbeidet. Kontrollutvalgets sekretariats arbeid utføres av K-Sekretariatet IKS.

Sekretariatet skal løpende legge frem for kontrollutvalget all viktig korrespondanse fra kommunestyret, revisjonen, administrasjonen, mv.

### ***Revisjonens oppgaver og plikter***

Kommuneloven ble i 2018 gjenstand for en omfattende revisjon. Lovendringer trådte i kraft fra konstituering av nytt kommunestyre i oktober 2019. Revisjonens plikter er nå inntatt i kommunelovens kap. 24. I tillegg finner regler i forskrift.

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov. Revisor skal dessuten se etter om den økonomiske internkontrollen er ordnet på en betryggende måte.

Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Revisor skal gi skriftlige meldinger om

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Meldinger som nevnt ovenfor skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det etter første ledd bokstav e. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Regnskapsrevisor skal etter en ny bestemmelse vedtatt i 2018 også se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

## **2. Kontrollutvalgets oppgaver**

Kontrollutvalget er tillagt følgende oppgaver:

1. Påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.
2. Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og utvalgets instruks, eller avtaler med revisor.
3. Initiere (bestille) forvaltningsrevisjonsprosjekter hos revisjonen, samt motta samtlige prosjekter til behandling i utvalget med utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon. (kommunestyret må innen utgangen av 2024 ha vedtatt plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027. Dette etter innstilling fra kontrollutvalget).

4. Legge frem for kommunestyret resultatet av forvaltningsrevisjoner
5. Følge opp og rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets vedtak til rapporter om forvaltningsrevisjon har blitt fulgt opp,
6. Vedta deltakelse på representantskapsmøter og generalforsamlinger i interkommunale selskaper og aksjeselskaper der kommunen eller fylkeskommuner eier alle aksjene. Innsynsretten gjelder også datterselskaper til slike selskaper.
7. Kontrollutvalget ønsker å bli kjent med fagområder (arbeidsoppgaver, samarbeid og utfordringer) i kommunen.
8. Følge opp øvrige saker ut fra kontrollutvalget mandat av eget tiltak, eller etter henvendelser.

Når det gjelder forvaltningsrevisjoner er det følgende status ved årsskiftet at følgende prosjekt skal behandles av utvalget i 2024:

*«forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg»*

Legge frem for kommunestyret resultatet av forvaltningsrevisjoner, jf. FKR § 4.

*«forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg»*

Følge opp og rapportere til kommunestyret om hvordan kommunestyrets vedtak til rapporter om forvaltningsrevisjon har blitt fulgt opp, jf. FKR § 5.

*«forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg»*

### **III. ÅRSOPPGJØR/ÅRSMELDINGER**

#### **FKR § 3.**

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningen.

#### **Annet**

Kontrollutvalget skal avgi årsrapport til kommunestyret om utvalgets egen virksomhet.





|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>03/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## OPPDRAGSANSVARLIGE FORVALTNINGSREVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlige forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering til orientering.

### Saken gjelder:

Behandling av uavhengighetsvurdering fra oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD

### Vedlegg til saken:

1. Uavhengighetsvurdering av 2.1.2024 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Astrid Indrebø

### Saksutredning:

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10 fremgår følgende:

*Det skal utpekes en oppdragsansvarlig revisor for hvert regnskapsrevisjonsoppdrag, hvert forvaltningsrevisjonsoppdrag og hvert oppdrag om eierskapskontroll.*

Vedlagte uavhengighetserklæringer gjelder oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD.

Etter kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel.

Det er gitt nærmere bestemmelser om dette i forskrift om kontrollutvalget og revisjon §§ 16-18. Det må etter bestemmelsene ikke foreligge særegne forhold, eller forekomme at revisor har en slik tilknytning til oppdraget, dets ansatte eller tillitsmenn, som gjør at revisors uavhengighet og objektivitet svekkes.

Revisor skal til enhver tid vurdere sin uavhengighet, men det er i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19, 2.ledd bestemt at revisor også skal avgi en egenerklæring om sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det sies her:

*Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.*

Uavhengighet og objektivitet er grunnleggende for at revisor skal kunne utøve sin funksjon. Revisor må derfor selv identifisere forhold som kan medføre en risiko i forhold til uavhengighet og objektivitet. Dersom det oppstår tilfeller der det stilles spørsmål knyttet til uavhengigheten, skal den oppdragsansvarlige revisoren gi melding om dette til kontrollutvalget. I slike tilfeller vil det være rimelig at revisor avgir en ny egenvurdering.

Selv om kravet bare gjelder den oppdragsansvarlige revisoren, antas det at samtlige revisorer på oppdraget gir en tilsvarende vurdering til den oppdragsansvarlige revisoren i forhold til den enkelte sitt tildelte arbeidsområde. Forholdet forutsettes å bli dekket av revisors internkontroll.

Forvaltningsrevisor skriver i epost av 2.1.24 til K-Sekretariatet følgende:

*I 2024 har Knut Teppan Vik permisjon fra rollen som oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor. Jeg og Margrete Mjølnhus Kleiven er oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer i KomRev NORD i 2024. Vedlagt følger mine uavhengighetsvurderinger for kommunene Bø, Flakstad, Kvæfjord, Lødingen og Moskenes.*

Vedlagt følger oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Astrid Indrebø sine vurderinger av egen uavhengighet. Uavhengighetserklæringen viser hvilke vurderinger som skal gjøres, og deres vurderinger i forhold til de enkelte punktene. Uavhengighetserklæringen til forvaltningsrevisor Margrete M. Kleiven har utvalget behandlet tidligere.

Sekretariatet finner ikke noe i vedlagte vurdering som tilsier at oppdragsansvarlige revisorer ikke skal være i stand til å utføre revisjonsarbeidet på en objektiv og forsvarlig måte.

Svolvær, 23.01.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver

Til  
Kontrollutvalget i Kvæfjord kommune

**Deres ref:**      **Vår ref:**      **Saksbehandler:**      **Telefon:**      **Dato:**  
Astrid Indrebø      ai@komrevnord.no      77 60 05 09      95 14 27 65      2.1.2024

## Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet overfor Kvæfjord kommune

### Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

KomRev NORD IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQM 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

### Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

| Forskriftskrav                                    | Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering  |
|---|---|
| Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)           | Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.   |
| Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17) | Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet. |
| Stillinger i kommunen (§ 18 a)                    | Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.   |
| Stillinger i virksomhet (§ 18 b)                  | Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.   |
| Medlem av styrende organer (§ 18 c)               | Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at KomRev NORD IKS utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.   |

| Forskriftskrav  | Oppdragsansvarlig revisors egen vurdering  |
|---|--|
| Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)               | Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.  |
| Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)                             | <p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Kvæfjord kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p> |
| Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f) | Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Kvæfjord kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.  |
| Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)                         | Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Kvæfjord kommune.   |

Tromsø, 2.1.2024

Astrid Indrebø

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor  
KomRev NORD IKS



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>04/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## NY PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – DRØFTING OG INNSPILL TIL MULIGE PROSJEKTER

### Innstilling til vedtak:

- Kontrollutvalget gir innspill til følgende aktuelle prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden:*
  - a) .
  - b) .
  - c) .
  - d) .
  - e) .
- Innspillene medtas og vurderes av sekretariatet opp mot øvrige kilder og aktuelle prosjekter i forslaget til plan.*

### Saken gjelder:

Drøfting og innspill til mulige prosjekter for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i planperioden

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Oversikt over kommunale selskaper

### Saksfremlegg:

#### 1. INNLEDNING

I henhold til kommuneloven §§ 23-2, 22-3 og 23-4 plikter kontrollutvalget å få gjennomført kontroller av kommunen gjennom forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Kontrollene skal ikke skje vilkårlig, men skal basere seg på en plan. Det er kontrollutvalget som skal foreslå planen, og denne skal sendes kommunestyret til endelig avgjørelse. Planen vil gjelde for kommunestyreperioden.

En endelig sak med forslag til plan vil bli lagt frem for kontrollutvalget i senere møte.

Formålet med denne saken er å åpne for erfaringer, drøftelser og innspill fra kontrollutvalget til aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og selskap for eierskapskontroll.

Innspillene fra kontrollutvalget vil bli medtatt ved vurderingen av hvilken plan som endelig foreslås. I forhold til den endelige saken med forslag til plan vil sekretariatet basere sine vurderinger på flere kilder, herunder:

- Erfaringer og innspill fra revisorer, ordfører, kommunedirektør og gruppelederne i kommunestyret
- Sekretariatets erfaringer fra tidligere bistand til kontrollutvalget herunder av risikobildet i kommunen
- Tidligere gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller
- Kommunens tidligere analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024
- Kommunens årsberetning/årsmelding for 2022

## **2. HVA ER FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL - FORMÅL**

Noe forenklet kan man si at forvaltningsrevisjoner er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

Kjerneområdet for forvaltningsrevisjon er virksomheten som drives av kommunens administrasjon. Kommuner kan imidlertid også drive virksomhet i andre former, f.eks. gjennom selskap, oppgavefelleskap og øvrige samarbeid. Også disse kan være gjenstand for forvaltningsrevisjon. Når det gjelder vertskommunesamarbeid er det kontrollutvalget i vertskommunen som skal føre kontroll med samarbeidet, jf. kommuneloven § 20-9.

Kommunene har ofte skilt ut virksomhet i selskap, som utfører oppgaver på vegne av kommunen, f.eks. i renovasjonsselskap, eiendomsselskap, eller arbeidsmarkedsbedrifter. Disse kan - som ovenfor sagt - være gjenstand for en forvaltningsrevisjon, men også for en eierskapskontroll. En eierskapskontroll er en kontroll av om selskapet drives i samsvar med gjeldende regler og anbefalinger for eierstyring av selskap, og/eller en kontroll av om selskapet drives i henhold til gjeldende kommunestyrevedtak.

Formålet med både forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er å bidra til læring og sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på og at selskap ledes på den måte som er riktig og anbefalt. Videre kan slike kontroller bidra til en bedre og mer effektiv kommune – i vid forstand - og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

## **3. HVEM UTFØRER REVISJON OG KONTROLL - HVOR MYE RESSURSER ER TIL RÅDIGHET**

Det er ikke kontrollutvalget som selv skal foreta kontrollene, men skal påse at de blir gjennomført. Både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vil utføres av KomRev Nord IKS som er kommunens valgte revisor.

Gjennom sin eierandel i revisjonsselskapet, har kommunen fått tildelt totalt **774 timer** i perioden 2024-2028 til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller. Det tilsvarer om lag 3 prosjekter.

Ut fra erfaring vil timeantallet normalt innebære at det er rom for 2-3 prosjekter i valgperioden. Ytterligere prosjekter kan selvfølgelig gjennomføres, men det forutsetter at disse finansieres særskilt ut over det timeantall som er til rådighet gjennom deltakelsen i KomRev Nord IKS. Det endelige forslaget til plan vil imidlertid ta utgangspunkt i de ressurser som normalt er til rådighet.

Erfaring er at det i de fleste kommuner dukker opp uforutsette saker, eller forhold, som endrer risikobildet og som vil nødvendiggjøre at det anvendes ressurser til revisjon. Det er derfor viktig at planen også utformes med en viss fleksibilitet, slik at det tas høyde for uforutsette endringer i planperioden.

#### **4. HVORDAN VELGE UT FORVALTNINGSOMRÅDER OG SELSKAP?**

Kommunen har – som sagt ovenfor - ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner og eierskapskontroller på alle virksomhetsområdene i kommunen, eller ovenfor alle selskap. Det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor foretas en utvelgelse av områder og selskap for kontroll, som skal nedfelles i en plan.

Etter loven skal utvelgelsen av forvaltningsområder for revisjon, eller selskap for kontroll, skje etter **en vurdering av risiko og vesentlighet**. Sagt forenklet, ligger det i dette at utvelgelsen skal skje ut fra en vurdering av hvilke områder og selskap som man anser som de sentrale og viktige å kontrollere. I tillegg skal man vurdere om det er grunn til å tro at det foreligger risiko for feil ved forvaltningsutøvelsen.

Når det gjelder hva som er **vesentlig**, vil dette kunne vurderes både størrelsesmessig (kvantitativt) og hva som anses viktig for den enkelte bruker av tjenestene (kvalitativt).

Når det gjelder utvelgelsen av selskap, er det viktig å være klar over at kontrollutvalget – og revisor – ikke har innsynsrett i alle selskap. Kommuneloven § 23-6 sier at kontrollutvalgets og revisors innsynsrett er begrenset til:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefelleskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I praksis er begrensningen i bokstav d viktig, da statlig eller privat medeierskap utelukker innsynsrett, likegyldig av hvor stor den øvrige eierandelen er, jf. at kommunen(e) skal eie «alle aksjer».

#### **5. TIDLIGERE UTFØRTE REVISJONER/EIERSKAPSKONTROLLER - AKTUELLE SELSKAP OG VERTSKOMMUNESAMARBEID**

Sekretariatet finner det formålstjenlig å gi en oversikt over tidligere gjennomførte revisjoner og kontroller i kommunen og en oversikt over de selskap som kan være aktuelle.

Det er tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller for kommunen i perioden 2014 - 2023:

- Forvaltning drift og vedlikehold av kommunale bygg (**ikke ferdig**) 2022
- Tjenestekvalitet og arbeidsmiljø innenfor helse- og omsorgsektoren 2020
- Kvæfjord kommunes arbeid med grunnskoleelevenes psykososiale miljø 2018
- Barneverntjenesten, 2015

Sekretariatet vil gjøre oppmerksom på at en tidligere revisjon ikke utelukker ny revisjon av området, dersom man mener det fortsatt er behov.

Kommunen har eierandeler i følgende selskap:

| Selskapsnavn                             | Hensligningsnummer | Eierandelen i prosent | Ewntuillmørlmda-wrdl | Balansert verdi 31.12.2022 | Balansert verdi 01.01.2022 |
|--|--------------------|-----------------------|----------------------|----------------------------|----------------------------|
| Egenkapitalinnkudd KLP                   | 22141001           | 0%                    | kr                   | kr 28808 827               | kr 27084 786               |
| Bilblotakaantralan                       | 22163001           | 0,008%                |                      | kr 900                     | kr 900                     |
| Interkommunaltmtclv Troms IK             | 22186001           | 2,91 %                |                      | kr 83 399                  | kr 83399                   |
| H6logaland Kraft Holding AS              | 22166002           | 8,570%                |                      | kr 10345 714               | kr 10 345 714              |
| KomRev Nord IKS                          | 221118003          | 0,92%                 |                      | kr 62325                   | kr 82325                   |
| Bredbtndsfylket Troms AS                 | 22111B004          | 0,8698 %              |                      | kr 18000                   | kr 18000                   |
| KvætJord Eiendom AS                      | 22188005           | 100 %                 |                      | kr 5250000                 | kr 5250000                 |
| Troms Holding AS                         | 22188007           |                       |                      | kr 10000                   | kr 10000                   |
| K sekretariatet IKS • Egenkapitalinnkudd | 22188010           |                       |                      | kr 11 851                  | kr 11 851                  |
| H6logaland Ressul'BHlakap IKS            | 22168011           | 4,78%                 |                      | kr 100 000                 | kr 100000                  |
| InkoAS                                   | 22170002           | 4,331 %               |                      | kr 54250                   | kr 39250                   |
| <b>Sum</b>                               |                    |                       | kr                   | <b>kr 44743211</b>         | 11:42984205                |

Det er gjennomført selskapskontroll i Kvæfjord Eiendom As i 2022/23.

## 6. OPPSUMMERING

Tilsvarende sak var oppe til behandling i det avtroppende kontrollutvalg, og ut fra deres arbeid gjennom perioden 2020-2023 ga de følgende innspill til prosjekter:

- Offentlige anskaffelser
- Beredskap og sikkerhet
- Psykososialt arbeidsmiljø/sykefravær
- Samarbeidsavtaler

Kontrollutvalget drøfter i møtet mulige prosjekter på bakgrunn av det ovenstående og ut fra medlemmenes vurderinger og erfaringer med kommunen.

Sekretariatet vil medta innspillene til mulige prosjekter i den endelige planen, som også vil medta øvrige innspill og kilder.

Svolvær, 08.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver





|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>05/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## KOMMUNENS TILSYN MED ELEVER MED HJEMMEUNDERVISNING

### Innstilling til v e d t a k:

- 1. Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra kommunedirektøren som besvarer spørsmål 1 til 4 som fremkommer av saksfremlegg i sak 04/24.*
- 2. Svarfrist settes til den 1.5.2024.*

**Saken gjelder:** Oppfølging og tilsyn med barn med hjemmeundervisning

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. Sak fra Aftenposten 13.1.2023 «Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning».
2. Rundskriv fra Udir 5.2013
3. Info fra Norsk hjemmeundervisningsforbund  
(<http://www.nhuf.no/hva-er-privat-hjemmeundervisning.html>)

### Saksutredning:

Dette er en sak som K-Sekretariatet fremmer i mange av sine kommuner. Det foreligger ingen opplysninger per dato om at Kvæfjord kommune ikke ivaretar sitt ansvar her. Det er med andre ord en sak som har fått aktualitet etter medias søkelys. I tillegg er barn og unges oppvekst-vilkår, og tilsyn med dette er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid.

Saken i aftenposten viste at det mangler et overordnet samlet tilsyn med ordningen med hjemmeundervisning, og til media uttalte statsråden;

*– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna*

I første omgang kan kontrollutvalget undersøke om Kvæfjord kommune har barn som er underlagt ordningen med hjemmeskole og eventuelt hvilken oppfølging disse får.

I følge opplysninger fra Utdanningsforbundet er det nasjonalt 247 elever som er underlagt ordningen med hjemmeundervisning. Det finnes ikke tall per fylke eller kommune.

### **K-Sekretariatets vurdering:**

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.

Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2–1.

I første omgang er det tale om ren informasjonsinnhenting, og følgende spørsmål er relevant:

1. *Hvor mange barn i Kvæfjord kommune er underlagt ordningen med hjemmeundervisning?*
2. *Har Kvæfjord kommune skriftlige retningslinjer om kontroll av slik ordning?*
3. *Rapporter fra eventuelle tidligere kontroller bes oversendt.*
4. *Har Kvæfjord kommune tidligere hatt elever i denne ordningen og hvilke erfaringer har man trukket fra det?*

Undervisning som foregår hjemme, men som kommunen har ansvaret for på grunn av sykdom eller lignende er ikke regnet som hjemmeundervisning i denne sammenheng

I første omgang stilles ovennevnte spørsmål, og svarene fra kommunedirektøren vil avgjøre kontrollutvalgets oppfølging av saken.

Svolvær, 5.2.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver

# Mangler kontroll over barn med hjemmeundervisning. Ministeren vil ikke gripe inn.

Uholdbart, mener Høyre. Kunnskapsministeren møter sterk kritikk fra opposisjonen.



– Det er kommunenes ansvar å følge opp barn med hjemmeundervisning, sier kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap). *Foto: Olav Olsen / Aftenposten* [Vis mer](#)

**Marita Ramsvik** *Journalist*

**Linda Hilland** *Journalist*

**Ingunn Røren** *Journalist*

Publisert: 13.01.2023 13:00 | Oppdatert: 13.01.2023 15:54

## **Nyhetsbrev:** Redaktørens ukebrev

Sjefredaktør Trine Eilertsen skriver om saker hun har festet seg ved i uken som gikk.

**Beklager, nyhetsbrevet Redaktørens ukebrev krever abonnement. Bli abonnent.**

Flere av landets ti største kommuner mangler kontroll og oversikt over barn med hjemmeundervisning.

Gjennom tilsyn skal kommunene se til at undervisningen tilsvarende den som blir gitt på offentlig skole, men flere store kommuner kan ikke svare på hvor ofte barna har fått tilsyn de siste årene.



ANNONSE FRA TOYOTA

## **Dette er elbilen som overrasket alle testpilotene!**

Statsforvalterne, som har ansvar for å undersøke om kommunene følger loven, har bare undersøkt den private hjemmeundervisningen i Bergen kommune. Der fant de flere lovbrudd.

– Det er uakseptabelt, skriver Høyres Jan Tore Sanner i en e-post.

Han sitter i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget og oppfordrer kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap) til å sørge for at kommuners kontroll med hjemmeundervisningen er god nok.

– Avsløringene viser at mange barn kanskje ikke får den opplæringen de har rett til. Derfor må kommunenes ansvar understrekes. Statsråden bør forsikre seg om at dette følges opp av statsforvalterne, sier han.

### **– Det er kommunenes ansvar**

Det har kunnskapsministeren ingen planer om å gjøre.

– Det er forferdelige saker som har kommet frem. Det er en viktig påminnelse om ansvaret kommunene har. Det er kommunene som må følge med på at elever på hjemmeskole lærer det de skal, sier hun.

– *Er du trygg på at kommunene undersøker dette godt nok?*

– Sakene BT og Aftenposten har satt søkelyset på, viser at det undersøkes for lite og at tilsyn følges opp for dårlig. Kommunene må ha gode rutiner for dette.



– Alle kommuner bør spørre seg om de fører nok tilsyn, om de snakker nok med barna, og om de følger tilsynene godt nok opp, sier Brenna. *Foto: ...* [Vis mer](#)

På spørsmål om hva kunnskapsministeren tenker å gjøre med det, viser hun til arbeidet med en ny opplæringslov som skal være på plass innen skolestart neste år. Der vil reglene om hjemmeundervisning være et tema.

---

#### Fakta

### Tilsyn med privat hjemmeundervisning

Opplæringsloven § 14–3 gir kommunene rett og plikt til å føre tilsyn med barn som har privat hjemmeundervisning.

Bestemmelsen sier ingenting om hvordan tilsynet skal gjennomføres eller hvor ofte. Men det skal gjennomføres på en slik måte at kommunen kan se til at barnet får tilsvarende undervisning som på offentlig grunnskole, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2–1.

---

I dag er det ingen krav til hvor ofte tilsyn med hjemmeundervisning skal gjennomføres. Det er heller ingen krav om at barna må være til stede under tilsynene. Det stilles ingen krav til foreldrenes kompetanse.



– De aller fleste lover i Norge kan i teorien bli mer detaljert. Men det er dem som utfører lovens bestemmelser, som må sørge for at oppfølgingen blir god nok, sier Brenna og fortsetter:

– Jeg mener det er vanskelig å gjøre gode tilsyn uten å møte barna. Kommunenes plikt til å føre tilsyn innebærer at det må føres tilsyn ofte nok til at kommunen er sikker på at barnet får oppfylt retten til opplæring, og at den er i tråd med loven.

Hun vil ikke å svare på om hun ønsker innstramminger i regelverket før den nye loven legges frem for Stortinget til våren. Det er ikke aktuelt å få på plass nasjonale retningslinjer for hvordan tilsyn skal gjennomføres, eller å be statsforvalterne om å undersøke kommunene.

– De som fører tilsyn og treffer ungene, eller eventuelt ikke får truffet dem, er nødt til å varsle videre hvis de ikke er trygge på at ungene lærer det de skal, eller ikke har det godt, sier Brenna.

## **Frp: – En ansvarsfraskrivelse**

Fremskrittspartiets Himanshu Gulati sitter også i utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget.

– Jeg reagerer sterkt på at statsråden ikke ser noen grunn til å styrke tilsynsordningen og ikke vil foreta seg noe etter det som er kommet frem. Det er en ansvarsfraskrivelse, sier Gulati.

– Skolegang er en utrolig viktig del av alle barn og unges liv. Det er mulig å undervise barn som har behov for spesiell tilpasning hjemme, men skal de ha dette unntaket, er det viktig med en kvalitetskontroll. Det har BT og Aftenposten dessverre fått frem stygge eksempler på.





Himanshu Gulati representerer Frp på Stortinget og sitter i utdanning- og forskningskomiteen. *Foto: Olav Olsen*

Før jul skrev BT og Aftenposten om «Mathias». Han ble funnet alvorlig underernært i en leilighet i Bergen i fjor. Tenåringen hadde aldri gått på skolen, men fikk hjemmeundervisning av moren.

– Saken om «Mathias» burde være alvorlig nok til at kunnskapsministeren gjør en gjennomgang av regelverk og praksis for å finne ut om lignende tilfeller kan finne sted ellers i landet, sier Abid Raja i Venstre.



– Jeg er helt enig i at kommunene må gå gjennom sine rutiner og praksis, for å sikre at alle barn får den opplæringen og oppfølgingen de har krav på, svarer kunnskapsministeren.

## **Komiteleder: – Bør være krav til hvordan det føres tilsyn**

Hege Nyholt i Rødt leder utdanningskomiteen på Stortinget.

– Selvfølgelig bør det være krav til hva og hvordan det skal føres tilsyn, sier hun.



Hege Nyholt (R) leder utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget. *Foto: Javad Parsa / NTB*

Komiteen arbeider for tiden med et utkast til den nye opplæringsloven.

– Vi ser på hjemmeskole som noe som bare bør skje unntaksvis. En søknadsbasert ordning vil være mer i tråd med det og gi bedre oversikt og mulighet til å føre oversikt og kontroll med barnas opplæring.

Forslaget til ny opplæringslov ble sendt ut på høring under Solberg-regjeringen. Da ble det foreslått å innføre en meldeplikt for foreldrene som vil gi hjemmeundervisning, og at



kommunen skal føre tilsyn senest innen tre måneder etter at undervisningen starter.



– Dette må på plass. I tillegg har vi behov for mer kunnskap om skolefravær, skolevegring og bakgrunnen for at noen velger privat hjemmeundervisning, sier Sanner i Høyre.



Norsk hjemmeundervisningsforbund

[www.nhuf.no](http://www.nhuf.no)

## Hva er privat hjemmeundervisning?

I Norge er det opplæringsplikt, ikke skoleplikt. Det er foreldrenes ansvar å påse at barna får den grunnskoleopplæringen de har rett på. Dette kan foreldrene gjøre gjennom å ha barna i den offentlige skolen, i en privatskole eller gjennom privat hjemmeundervisning. Privat hjemmeundervisning betyr at foreldrene selv står for den praktiske opplæringen av egne barn.

### Oppstart

Privat hjemmeundervisning er ikke søknadspliktig. Oppstart meldes skriftlig til kommunen.

### Gjennomføring

Den private hjemmeundervisningen skal være tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen og følge de samme læreplanene. Kravet om tilpasset opplæring gjelder også for privat hjemmeundervisning.

### Tilsyn

Kommunen plikter å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Tilsynet skal være et samarbeid mellom hjemmet og kommunen. Tilsynet skal se på faglig framgang og vurdere om den private hjemmeundervisningen er tilfredstillende.

### Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringslova)

§ 2-1 Privat hjemmeundervisning er regnet som "anna, tilsvarende opplæring".

§ 2-13 beskriver hvilke §§ som gjelder for privat hjemmeundervisning:

§§ 1-2, 1-3, 2-3 og 2-4.

§ 14-3 slår fast kommunens tilsynsansvar.

Forskrift til opplæringslova §3-1 slår fast at privat hjemmeunderviste elever ikke har rett til karakterer.

Les mer i UDIRs rundskriv *Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013*

# Privat hjemmeundervisning Udir-5-2013

Dette rundskrivet omhandler privat hjemmeundervisning og det kommunale tilsynet med den private hjemmeundervisningen.

---

RUNDSKRIV | SIST ENDRA: 21.09.2020

---

## Innhold

### 1. Innledning

## Del I Gjennomføring og opplæring

### 2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

### 3. Særlig om støttetiltak

### 4. Gratisprinsippet

### 5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring

## Del II Tilsyn mv.

### 6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning

### 7. Ansvar og delegering av oppgaver

### 8. Samarbeid med foreldrene

### 9. Ingen forhåndsgodkjenning

### 10. Saksbehandlingen

## 11. Statsforvalterens tilsynsansvar

### Del III Andre forhold

## 12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag

### 1. Innledning

Privat hjemmeundervisning innebærer at foreldrene selv underviser sine egne barn.

Privat hjemmeundervisning må derfor avgrenses mot skolevirksomhet<sup>1</sup> som omfatter grunnskoleopplæring for andre enn egne barn. Privat hjemmeundervisning må også avgrenses mot offentlig opplæring i hjemmet, for eksempel ved sykdom.

Retten til privat hjemmeundervisning er forankret i menneskerettskonvensjoner<sup>2</sup> og er slått fast i opplæringsloven § 2-1 om «tilsvarende undervisning» og § 2-13 om «privat grunnskoleopplæring i heimen». Kravene til privat hjemmeundervisning etter § 2-13 springer ut av plikten til grunnskoleopplæring etter § 2-1. Plikten varer fra det kalenderåret barnet fyller 6 år og til barnet har fullført det tiende året.

Det geografiske virkeområdet for opplæringsloven er ikke lovfestet. Det følger derfor av allmenne rettsprinsipp at loven kun gjelder i riket. Dette innebærer at retten og plikten til grunnskoleopplæring ikke gjelder for barn i skolepliktig alder som bosetter seg i utlandet. Opplæringsloven § 2-13 kommer derfor ikke til anvendelse når barnet bor eller oppholder seg i utlandet.

---

<sup>1</sup>Offentlige skoler, private grunnskoler godkjent etter opplæringsloven § 2-12 eller skoler godkjent etter privatskoleloven.

<sup>2</sup>Menneskerettsloven vedlegg 4 art. 13 nr. 3 og 4. I Norge er flere internasjonale konvensjoner innarbeidet i lovverket gjennom menneskerettsloven av 1999-05-21 nr. 30.

### Del I Gjennomføring og opplæring

#### 2. Kravet til «tilsvarende undervisning» og opplæringsloven § 2-13

Opplæringsloven § 2-1 om tilsvarende opplæring og § 2-13 må ses i sammenheng. Med det mener vi at den private hjemmeundervisningen skal tilsvare den som blir gitt i offentlig grunnskole. Begrepet «tilsvarende undervisning» bygger på prinsippet om opplæringsplikt, og ikke skoleplikt. Barn og unge skal gjennom opplæring i hjemmet få en mulighet til å tilegne seg tilsvarende kunnskaper som i den offentlige grunnskolen. Det innebærer et krav om at læreplanverket<sup>3</sup> skal følges.

Paragraf 2-13 lyder;

§§ 1-1, 1-3, 2-3 og 2-4 i lova med forskrifter gjeld for innhaldet i privat grunnskoleopplæring i heimen så langt reglane ikkje kjem i strid med Noregs folkerettslege plikter.

Privat hjemmeundervisning er i utgangspunktet omfattet av de samme lovreglene og forskriftene om opplæringens formål og innhold, som opplæringen i offentlig grunnskole. Dette gjelder reglene om formålet med grunnskoleopplæringen i opplæringsloven § 1-1, tilpasset opplæring og tidlig innsats i § 1-3, reglene om innholdet i opplæringen i § 2-3 med forskrifter og reglene om faget religion, livssyn og etikk i § 2-4. Bestemmelsene som er ramset opp i § 2-13 om innholdet i opplæringen skal bare gjelde så langt de ikke er i strid med Norges internasjonale forpliktelser<sup>4</sup>. Konvensjonsbestemmelser som Norge har forpliktet seg til gjennom blant annet nasjonal lovgivning, er særlig knyttet til foreldrenes rett til å velge en opplæring for sine barn som er i overensstemmelse med deres etiske eller religiøse overbevisning. Men folkeretten gir også staten rett til å kreve en minstestandard på opplæringen, og at opplæringen skal oppfylle nærmere bestemte formål.

Det nærmere innholdet om fag, om mål for opplæringen, om omfanget av opplæringen i fagene og om gjennomføringen av opplæringen i grunnskoleopplæringen er fastsatt i forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 2-3 tredje ledd (som § 2-13 viser til). Etter forskrift til opplæringsloven § 1-1 skal opplæringen i grunnskolen være i samsvar med læreplanverket, med den generelle delen av læreplanen, prinsipp for opplæringen, fag- og timefordelingen og læreplaner for de enkelte fagene.

Det er bare innholdet i den private hjemmeundervisningen som reguleres i § 2-13. Det betyr blant annet at hjemmeundervisning ikke er omfattet av forskrifter om individuell vurdering etter opplæringsloven § 2-3. Det skal med andre ord ikke gis underveivurdering, sluttvurdering og eksamen i fagene etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3<sup>5</sup>. Heller ingen av de andre bestemmelsene om grunnskoleopplæring i opplæringsloven gjelder for privat hjemmeundervisning. For eksempel er privat hjemmeundervisning unntatt fra kompetansekravene for undervisningspersonell etter opplæringsloven § 10-1. I kravet til tilsvarende opplæring vil det likevel ligge et krav om kvaliteten på opplæringen. Blant annet må foreldrene ha nødvendige forutsetninger for å drive opplæring, selv om de ikke trenger å ha formell lærerkompetanse. Det er opp til kommunen å avgjøre gjennom tilsyn om foreldrene er tilstrekkelig kvalifisert.

Det følger av opplæringsloven § 2-13 at barn som gis opplæring i hjemmet av foreldre, har krav på tilpasset opplæring. Det betyr at foreldrene har en plikt til å tilpasse opplæringen til barnets evner og forutsetninger. Opplæringen skal med andre ord være egnet til å gi barnet likeverdig mulighet til å nå kompetansemålene i læreplanverket.

---

<sup>3</sup> Forskrift til opplæringsloven § 1-1.

<sup>4</sup> Spørsmålet om menneskerettskonvensjoner og folkerettslige teksters stilling i norsk rett er en del av et større spørsmål om folkerettens stilling i nasjonal rett, og vil ikke bli behandlet her.

<sup>5</sup> Forskrift til opplæringsloven § 3-1 tredje ledd.

### **3. Særlig om støttetiltak**

Foreldre som velger privat hjemmeundervisning må være klar over at barnet ikke lenger omfattes av den offentlige grunnskoleopplæringen, og fratas en del rettigheter etter opplæringsloven. Blant annet har barnet ikke rett til spesialundervisning, særskilt språkopplæring, tegnspråkopplæring mv. Dersom foreldrene mener at barnet ikke får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen i hjemmet, må foreldrene skrive barnet inn i den offentlige grunnskolen.

### **4. Gratisprinsippet**

Foreldrene kan heller ikke kreve å få dekket utgifter til lærebøker og undervisningsmateriell. Det følger av opplæringsloven § 2-15 at «Elevane har rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring.» Det er ikke vist til denne bestemmelsen i § 2-13. Det betyr at gratisprinsippet ikke gjelder her. Det er selvfølgelig ikke noe i veien for at kommunene på frivillig basis tilbyr seg å dekke utgifter i forbindelse med opplæringen.

### **5. Dokumentasjon og inntak til videregående opplæring**

Det er viktig at foreldre, og ungdom som får privat hjemmeundervisning, blir gjort oppmerksomme på at de ikke har rett til ordinært vitnemål fra grunnskolen. Kommunen skal i stedet skrive ut en dokumentasjon om at grunnskolen er fullført. En attestasjon om man vil. Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til tre års fulltid videregående opplæring, jf. opplæringsloven § 3-1. Ved inntak til videregående skole vil ungdom som har hatt privat hjemmeundervisning bli tatt inn på individuelt grunnlag<sup>6</sup>. Det understrekes at det ikke er mulig for ungdom å ta eksamen i fag på 10. årstrinn som privatist for å få karakterer og vitnemål. Det er ikke noen privatistordning i grunnskolen for ungdom.

---

<sup>6</sup> Forskrift til opplæringsloven § 6-24.

## **Del II Tilsyn mv.**

### **6. Kommunalt tilsyn med privat hjemmeundervisning**

Etter opplæringsloven § 14-3 har kommunen hjemmel til å føre tilsyn med privat hjemmeundervisning.

Bestemmelsen innebærer at kommunen både har en rett og en plikt til å føre slikt tilsyn.

Bestemmelsen om tilsyn er generelt utformet og sier ikke noe om hvordan tilsynet skal utføres. Det er opp til den enkelte kommune å utarbeide rutiner for den nærmere gjennomføringen av tilsynet. Det eneste uttrykkelige virkemiddel bestemmelsen omhandler, er hjemmelen for å kreve fremmøte av elever til særskilte prøver. For øvrig må tilsynet gjennomføres på en slik måte at kommunen ser til at barnet får tilsvarende undervisning, jf. opplæringsloven § 2-13, jf. § 2-1.

Når det er tvil om hjemmeundervisningen er tilfredsstillende, kan kommunen som nevnt kalle barnet inn til særskilte prøver. Det sies uttrykkelige i bestemmelsen, og støttes i forarbeidene til loven at kommunen har en rett og plikt til å innkalle til særskilte prøver. Slike prøver må imidlertid være grunnlagt med tilsynsansvaret til kommunen, og det behovet kommunen har for å kontrollere at den opplæringen barna får er i samsvar med læreplanverket. Det er også hensiktsmessig å se på barnets fremdrift i fagene, og eventuelt sammenligne det med andre elevers fremdrift. Det er opp til kommunen å vurdere hvilke prøver som er egnet til å bruke i tilsynsøyemed. Det vil måtte være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Selv om barna har en plikt til å møte frem til særskilte prøver, betyr ikke det at det skal gis vurdering etter forskrift til opplæringsloven kapittel 3, jf. ovenfor.

Paragraf 14-3 lyder;

Kommunen fører tilsyn med den pliktige opplæringa for barn og unge som ikkje går på skole, og kan òg kalle dei inn til særskilde prøver. Kommunen skal krevje at barnet eller den unge skal gå i skole dersom dei krava lova her med forskrifter stiller til heimeopplæringa, ikkje er oppfylte.

## **7. Ansvar og delegering av oppgaver**

Det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsyn med den private hjemmeundervisningen. Kommunen kan imidlertid delegerer oppgaver i forbindelse med tilsynet, men beholder fortsatt ansvaret for tilsynet. Ansvaret kan ikke delegeres. Når det er kommunen som har ansvaret for å føre tilsynet, må det også være

kommunen som bestemmer hvordan tilsynet skal organiseres og hvem som skal stå for den praktiske gjennomføringen. Det betyr at det er kommunen som har avgjørelsesmyndighet når det gjelder valg av person som skal foreta tilsynet i praksis. Det er også lagt til grunn i forarbeidene til loven<sup>8</sup>, og er i tråd med Høyesteretts tolkning<sup>9</sup> av den tidligere bestemmelsen i grunnskoleloven, om kommunenes tilsyn med privat hjemmeundervisning.

De som får delegert oppgaver i forbindelse med tilsynet, må ha kompetanse til å gjennomføre oppgavene i forhold til de hensyn man står overfor på dette området. I komiteens merknader<sup>10</sup> er det understreket at kommunens tilsyn med den private hjemmeundervisningen må anerkjenne foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med hjemmeundervisningen, i de tilfellene livsynssmessige eller pedagogiske forhold ligger til grunn for ønsket om privat hjemmeundervisning. Komiteen mener dette kan ses på som en parallell til privatskolelovens bestemmelser om godkjenning av fagplaner som avviker fra læreplanen begrunnet i livssyn og alternativ pedagogikk. Skolen ved rektor har i mange kommuner den praktiske utøvelsen av tilsynsoppgavene.

---

<sup>8</sup> Ot. prp. nr. 46 (1997-98) s. 140.

<sup>9</sup> Rt. 1999 s. 1656.

<sup>10</sup> Innst. O. nr. 70 (1997-98) fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om lov om grunnskolen og videregående opplæring (opplæringsloven).

## 8. Samarbeid med foreldrene

Minst like viktig er det at tilsynet skjer i samarbeid med foreldrene. Det sies ikke uttrykkelig i bestemmelsen, men i forarbeidene til loven står det at tilsynet bør skje i samarbeid med foreldrene. Kommunen har ingen tvangsmyndighet knyttet til tilsynet, men om tilsynet skal kunne utføres på en tilfredsstillende måte må begge parter samarbeide. I merknadene til forslaget § 14-2 fremgår det;

Heimeopplæringa er ikkje lovleg dersom tilsyn ikkje er mogleg som følgje av manglande samarbeid frå foreldra. Også i slike tilfelle skal kommunen krevje at barnet skal gå i den offentlege skolen.

I den samme kjennelsen fra Høyesterett<sup>11</sup>, tas nettopp dette til inntekt for flertallets syn om at foreldrene har en plikt til å samarbeide med kommunen på en slik måte at det blir mulig å gjennomføre tilsynet. Det er uomtvistet at foreldrene plikter å gi barna en opplæring som tilsvarende den offentlige grunnskoleopplæringen, men det er også et brudd på den pliktige opplæringen, hvis kommunen ikke gis



anledning til å føre det tilsynet som loven forutsetter skal føres. Også i disse tilfellene skal kommunen kreve at barnet skal gå i den offentlige skolen. I motsatt fall, ville bestemmelsen om tilsyn være innholdsløs.

---

<sup>11</sup> Jf. Rt. 1999 s. 1656

## **9. Ingen forhåndsgodkjenning**

Opplæringsloven har ingen bestemmelser som pålegger foreldrene å søke kommunen om privat hjemmeundervisning på forhånd, dvs. før opplæringen starter. Privat hjemmeundervisning krever ikke forhåndsgodkjenning. Det vil uansett være i foreldrenes og barnets interesse at det faglige innholdet og tilsynet blir klarlagt i samarbeid med kommunen på et så tidlig tidspunkt som mulig, i og med at kommunen har ansvaret for tilsynet. En slik kontakt kan etableres ved å melde fra til kommunen om oppstart, slik at tilsynet kan planlegges.

De som fører tilsynet, må innenfor rammen av gjeldende rett, prøve å få til et godt samarbeid med foreldrene. Det vil kunne få uheldig konsekvenser for barnet hvis ikke tilsynet planlegges og etableres i startfasen. Skulle kommunen i ettertid komme til at den private hjemmeundervisningen ikke oppfyller betingelsene og dermed krever at undervisningen må opphøre, kan barnet komme uheldig ut med hensyn til å gå på et årstrinn med elever som har hatt en bedre progresjon i opplæringen. Mener foreldrene at den som fører tilsynet, utfører oppgaven på en lite egnet måte, har man som foreldre full rett til å ta dette opp med kommunen. Kommunen plikter da å undersøke saken, og eventuelt ta det skritt som er nødvendig for å rette på forholdet. Når kommunen fører tilsyn, er det utøvelse av offentlig myndighet. Det betyr at kommunen er bundet av reglene i forvaltningsloven.

## **10. Saksbehandlingen**

Når den private hjemmeundervisningen ikke er lovlig, fordi kommunen som tilsynsmyndighet mener at opplæringen i hjemmet ikke er tilsvarende den grunnskoleopplæringen som blir gitt i offentlige skoler, skal kommunen fatte et enkeltvedtak<sup>12</sup> om dette. Kommunen skal kreve at barnet starter på skolen. Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til statsforvalteren, jf. opplæringsloven § 15-2. Foreldrene skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Hvis barnet er over 15 år, skal barnet selv også ha anledning til å uttale seg. Videre skal kommunen passe på at også yngre barn får gitt sitt syn i saken. Dersom barnet likevel ikke møter på skolen, kan foreldrene eller andre som har omsorg for barnet straffes med bøter etter opplæringsloven § 2-1 siste ledd. Dette henger sammen med at barn og unge har en plikt til grunnskoleopplæring. Alternativt kan foreldrene søke om at barnet blir tatt inn på en godkjent privat grunnskole.

---

<sup>12</sup> Jf. forvaltningsloven § 2.

## **11. Statsforvalterens tilsynsansvar**

I følge opplæringsloven § 14-1 er det statsforvalteren som fører tilsyn med at kommunene og fylkeskommunene oppfyller de pliktene de er pålagt i eller i medhold av opplæringsloven. (De såkalte kommunepliktene.) Det betyr at statsforvalteren fører tilsyn med at kommunene fører tilsyn med den private hjemmeundervisningen.

## **Del III Andre forhold**

### **12. Privat hjemmeundervisning i ett eller flere fag**

Etter direktoratets vurdering er kommunene, som ansvarlig instans for all grunnskoleopplæring, ikke forpliktet til å akseptere løsninger der opplæringsplikten dels blir oppfylt i den offentlige grunnskolen og dels blir oppfylt ved privat hjemmeundervisning. Hvis dette er et ønske fra foreldrene, må man i slike tilfeller som et utgangspunkt søke kommunen om en slik løsning.



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>06/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## RAPPORTERING FRA REGNSKAPSREVISOR – LØPENDE REVISJONSARBEID - INTERIMSFASEN

### Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar revisors rapportering til orientering.

### Saken gjelder:

Kontrollutvalgets plikt til å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

Veileder vedrørende kontrollutvalgets påseeransvar overfor regnskapsrevisor

B: Utrykte vedlegg:

-

### Saksutredning:

#### 1. BAKGRUNNEN FOR SAKEN OG KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget skal påse at fylkeskommunens regnskaper blir «revidert på en betryggende måte», jf. kommunelovens § 23-2 bokstav a. I kontrollutvalgskonferansen § 3 (Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon) sies det bl.a. at:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjoner og avtaler med revisor

Plikten som pålegges kontrollutvalget gjelder også for kommunale foretak.

## 2. REVISORS ANSVAR OG OPPGAVER

Revisors ansvar og oppgaver er beskrevet i lovens § 24-2, hvor revisor bl.a. har ansvar for å «planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk».

Revisjonsstrategien vil være det styrende dokument for revisjonsarbeidet, og inneholder revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, og trekker hovedlinjene for hvordan revisjonen skal gjennomføres i løpet av revisjonsåret.

Det er i loven vist til «god kommunal revisjonsskikk», som er en rettslig standard. I rettslige standarder henvises det ikke til absolutte kriterier, men lovens innhold defineres til å være det som samfunnet som helhet eller enkelte grupper i samfunnet til enhver tid mener bør gjelde.

For å gi standarden *god kommunal revisjonsskikk* et nærmere innhold, er det utarbeidet internasjonale revisjonsstandarder (ISA-ene), som har noen tilleggsvurderinger som er spesifikke for enheter i offentlig sektor.

Kommunens internkontroll (egenkontroll) er sentralt ved revisors planlegging av oppdraget. I ISA 315 – *Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser* - framgår følgende i punktene 12 og 13:

*«Revisor skal opparbeide seg en forståelse av den interne kontrollen. Selv om de fleste kontroller som er relevante for revisjonen, sannsynligvis er relatert til finansiell rapportering, er ikke alle kontroller som er relatert til finansiell rapportering, relevante for revisjonen. Hvorvidt en kontroll, alene eller sammen med andre, er relevant for revisjonen, avgjøres av revisor ved anvendelse av profesjonelt skjønn.*

*Når revisor opparbeider seg en forståelse av kontroller som er relevante for revisjonen, skal revisor vurdere utformingen av disse kontrollene og fastslå hvorvidt de er iverksatt ved å utføre handlinger i tillegg til forespørsler til ansatte i enheten.»*

## 3. REVISORS RAPPORTERING – KONTROLLUTVALGETS «PÅSE-ANSVAR» OVERFOR REGNSKAPSREVISOR

I veilederen for kontrollutvalgets påse-ansvar, utarbeidet av Forum for Kontroll og Tilsyn, presenteres forhold og momenter som kontrollutvalget kan vurdere i forbindelse med påse-ansvaret. Veilederen presenterer påse-ansvaret i tre områder, der «holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet» er det ene området. Orienteringene om det løpende revisjonsarbeidet deles inn i tre faser; planleggingsfasen, interimfasen og åsoppgjørsfasen.

Rapporteringen fra revisor i inneværende møte gjelder interimfasen. Det fremgår i veilederen at orienteringen fra revisor bør være skriftlig og en rekke momenter beskrives nærmere for hva den bør inneholde. Følgende er beskrevet i veilederen:

### Orientering fra interimfasen

*Kontrollutvalget kan be om en skriftlig orientering som inneholder:*

- a) *status i forhold til revisjonsplanen*
- b) *beskrivelse av revisjonen av de ulike transaksjonsklassene og aktivitetene i forbindelse med disse, og hvilke systemkontroller som er utført og resultatet av disse, inkludert anbefalinger til forbedringer i internkontroll og/eller økonomiforvaltning*
- c) *orientering om prinsipielle regnskapsspørsmål som er observert, resultatet av vurderingene av disse, og om det foreligger uenigheter med administrasjonen*
- d) *revisors vurdering av mislighetsrisiko*
- e) *begrunnet redegjørelse for eventuelle endringer i revisjonsplanen*

Veilederen sendes ut sammen med saken til kontrollutvalgets medlemmer.

Oppdragsansvarlig revisor orienterte om revisjonsstrategien (planleggingsfasen) i møte 23.11.2023.

Rapportering fra årsoppgjør fasen skjer når revisjonsberetningen foreligger.

Sekretariatet legger til grunn at revisor foretar en muntlig rapportering i møtet.

Svolvær, 09.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>07/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## **GODKJENNING AV PROSJEKTSKISSE – UNDERSØKELSER I SAK OM KJØP AV LEILIGHETER I HEIMENJORDA BORETTSLAG**

### **Innstilling til vedtak:**

*Saken fremmes med åpen innstilling.*

### **Saken gjelder:**

Undersøkelser i sak om kjøp av leiligheter i Heimenjorda borettslag

### **Vedlegg til saken:**

A: Trykte vedlegg:

1. Prosjektskisse fra KomRev NORD av 06.02.2024
2. Utklipp av nyhetsmelding fra NRK av 9.2.24.

B: Referanse:

Sak 32/23

### **Saksutredning:**

Kontrollutvalget traff i sak 32/23 i møte 23.11.2023 slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalget ber revisor undersøke om kjøp av leilighet i Heimenjorda Borettslag har skjedd i samsvar med reglene for økonomiforvaltningen i kommunen, herunder i forhold til kommunens delegasjonsreglement, økonomireglement og rutiner ved kjøp av eiendom. Revisor bes også vurdere om forvaltningslovens utredningsplikt er ivaretatt ved vedtakene som lå til grunn for kjøpene.*
2. *KomRev Nord bes utarbeide prosjektskisse som fremlegges til møtet 20.2.2024.*

K-Sekretariatet har mottatt prosjektskisse fra KomRev NORD datert 06.02.2024.

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 32/23, og de saksopplysninger som ligger til grunn, foreslår KomRev Nord én hovedproblemstilling for undersøkelsen.

*Har Kvæfjord kommunes kjøp av leilighet i Heimenjorda borettslag vært i henhold til lovpålagte krav og interne retningslinjer?*

- a. Har forvaltningslovens regler om habilitet blitt overholdt?*
- b. Har saker til politisk organ blitt forsvarlig utredet?*
- c. Har politiske vedtak blitt iverksatt som forutsatt?*
- d. Har kjøp vært i henhold til kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement?*

### **Sekretariatets vurdering:**

Det vises til prosjektskissen fra KomRev NORD av 5.5.2023..

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor har i epost av 9.2. 24 orientert sekretariatet om at byggeprosjektet Heimenjorda er skrinlagt, jf. vedlegg(NRK Troms)

Ovennevnte forslag til problemstillinger gjelder den kommunale prosessen i forkant av kjøp, og er i samsvar med hva kontrollutvalget ønsket å gjennomføre en undersøkelse av.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget drøfter om undersøkelsen skal iverksettes ut fra nylig mottatt informasjon.

I prosjektskissen kommer det frem at ferdigstillelse er antatt å være vår/sommer 2024, og som tilsier at rapporten kan behandles i kontrollutvalgets møte den 10.9.2024. Undersøkelsen er beregnet til å disponere 120 timer av de 774 timer som kontrollutvalget har til disposisjon for planperioden 2024-2027.

Svolvær, 12.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver

**Prosjekttittel:** Kjøp av leilighet

**Kommune:** Kvæfjord

**Bakgrunn:** Kontrollutvalget i Kvæfjord kommune vedtok i møte 23.11.2023, i sak 32/23 følgende:

1. Kontrollutvalget ber revisor undersøke om kjøp av leilighet i Heimenjorda Borettslag har skjedd i samsvar med reglene for økonomiforvaltningen i kommunen, herunder i forhold til kommunens delegasjonsreglement, økonomireglement og rutiner ved kjøp av eiendom. Revisor bes også vurdere om forvaltningslovens utredningsplikt er ivaretatt ved vedtakene som lå til grunn for kjøpene.
2. KomRev NORD bes utarbeide prosjektskisse som fremlegges til møtet 20.2.2024.

I saksutredningen som lå til grunn for vedtaket var det opplysninger om en henvendelse til kontrollutvalget hvor det ble reist spørsmål knyttet til oppfølging og iverksettelse av kommunestyrets vedtak i sak 51/22, og formannskapet sak 14/23.

Bakgrunnen til de ovennevnte kommunestyrevedtakene var saken som ordfører fremmet til formannskapet i møte 3.10.2022, om kjøp om leilighet, sak 65/22. Denne saken ble vedtatt og saken skulle forberedes til å bli behandlet i kommunestyre (kommunedirektøren fratradte møtet, da hun var inhabil i saken).

Teknisk sjef (siden kommunedirektøren var inhabil i saken) utarbeidet notat til ordføreren i sak 51/22, som ble fremmet til kommunestyret. Ordførerens forslag til innstilling var følgende:

1. *Kvæfjord kommunestyre ser behovet for å kjøpe en rekrutterings-/gjennomgangseilighet i Bonord sitt leilighetsprosjekt på Heimenjorda.*
2. *Dette vil kunne være et viktig moment for rekruttering av nøkkelpersonell for fremtiden, samtidig som det vil være positivt for å få realisert prosjektet.*
3. *Kvæfjord kommunestyre vurderer at leilighet H0101, som er en 3-roms leilighet på 58 m2, er en anvendelig størrelse til formålet.*
4. *Kommunestyret ber administrasjonen om å forestå et slikt kjøp*
5. *Kjøpet søkes lånefinansiert.*

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Videre vedtok kommunestyret i møte 16.3.2023 i sak 14/23:

*Kvæfjord kommunestyre gir formannskapet tillatelse til å kjøpe en leilighet nummer to i Bonord sitt prosjekt på Heimenjorda dersom kjøpere faller fra slik at et kommunalt kjøp er utløsende for prosjektet.*

I møte 2.10.2023 sak 36/23 vedtok formannskapet følgende:



*Kvæfjord formannskap ber det nye formannskapet om å følge utviklingen i Bonord sitt prosjekt Heimenjorda som har bekreftelsesfrist ut oktober. Dette sett opp mot kommunestyrets vedtak PS 14/23, i forhold til eventuelt kjøp av en leilighet nr 2, der kjøpet er utløsende for prosjektet*

Kontrollutvalget har fått informasjon om at prisen på leilighetene har økt i verdi fra første vedtak ble vedtatt til signering av kjøpskontrakt den 27.09.2023. Det har blitt stilt spørsmål om prisøkningen er vesentlig, slik at politisk organ burde fått ny informasjon og tatt stilling til vedtaket på nytt, og da vurdert om vedtaket bør iverksettes som planlagt eller ikke. Det blir også stilt spørsmål om ordfører hadde den myndigheten til å signere kjøpet på tidspunktet kjøpekontrakten ble signert. Det bes undersøkes om saken har blitt forsvarlig utredet før den ble fremmet i kommunestyret og formannskapet.

**Prosjektleder:** Mailen Evjen

**Oppdragsansvarlig  
forvaltningsrevisor:** Margrete Mjølhus Kleiven

### **Formål:**

Kontrollutvalgets formål med forvaltningsrevisjonen er å undersøke kommunens kjøp av leiligheter i Heimenjorda borettslag. Herunder om administrasjonens oppfølging og utførelse har vært i henhold til kommunestyrets vedtak i sakene 51/22 og 14/23.

### **Arbeidsbeskrivelse:**

Etter at prosjektskissen er vedtatt av kontrollutvalget, sender revisor brev om oppstart av forvaltningsrevisjonen til kommunen v/kommunedirektør. I oppstartsbrevet ber vi om å få oppnevnt en kontaktperson i kommunen som kan bistå med å fremskaffe nødvendig informasjon og dokumentasjon. Vi avholder oppstartmøte med den kommunedirektør utnevner som kontaktperson, og eventuelt andre i kommunen med ansvar eller kjennskap til de tema som denne forvaltningsrevisjonen omhandler.

Etter oppstartmøte begynner vi med datainnsamlingen. Datamaterialet vil bli kvalitetssikret ved at informantene får tilsendt for verifisering faktaopplysningene de har bidratt med, og som vi finner tilstrekkelig relevante og pålitelige for å legge til grunn i rapport fra undersøkelsene.

Når vi har beskrevet de data vi mener er nødvendige for å besvare problemstillingene, sender vi rapportutkast til kontaktpersonen i kommunen for gjennomgang av faktaopplysningene. Vi gjør eventuelle nødvendige korrigeringer/suppleringer og innarbeider våre vurderinger og konklusjoner. Rapporten sendes deretter på uttalelse til kommunedirektøren. En eventuell uttalelse tas i sin helhet inn i rapporten. Vi innarbeider eventuelle anbefalinger vi har til kommunen, og oversender rapporten til kontrollutvalget for behandling.

### **Problemstilling (arbeidstittel):**

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 32/23, og opplysningene som ligger til grunn for vedtaket, foreslår vi én hovedproblemstilling for undersøkelsen. Under denne vil vi besvare spørsmål som fremkommer av kontrollutvalgets vedtak:

- *Har Kvæfjord kommunes kjøp av leilighet i Heimenjorda borettslag vært i henhold til lovpålagte krav og interne retningslinjer?*
  - a. *Har forvaltningslovens regler om habilitet blitt overholdt?*
  - b. *Har saker til politisk organ blitt forsvarlig utredet?*
  - c. *Har politiske vedtak blitt iverksatt som forutsatt?*
  - d. *Har kjøp vært i henhold til kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement?*

*For å besvare denne problemstillingen vil vi undersøke relevante saksfremlegg og vedtak fra kommunestyret og formannskapet som omhandler kjøp av leilighet i Heimenjorda borettslag.*

*I underproblemstilling a) vil vi undersøke om habilitetsreglene i forvaltningsloven har vært utløsende og eventuelt ivaretatt i denne saken. Denne er tatt med som følge av opplysningene om at kommunedirektør har erklært seg inhabil, og at saksutredning og innstilling ikke er forestått av kommunedirektøren.*

*Kommuneloven § 13-1 er relevant for å besvare underproblemstillingene b og c). Paragrafen omhandler kommunedirektørens ansvar for saksutredningen til folkevalgte organer, samt kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak uten ugrunnet opphold. Det fremkommer også at kommunedirektøren om han/hun blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettelsen av vedtaket, skal han /hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på det. INOU2016:4 viser de til et eksempel: om et benkeforslag blir vedtatt og det senere viser seg at vedtaket var i strid med lovkrav, vil kommunedirektøren måtte ta dette opp på nytt, slik at det folkevalgte organet blir klar over den rettslige problemstillingen og dermed får anledning til å endre vedtaket.*

*I underproblemstilling d) vil vi undersøke om kjøp av leilighet har blitt gjennomført i henhold til kommunens delegasjonsreglement og økonomireglement.*

### **Revisjonskriterier (foreløpige):**

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som praksisen på det reviderte området skal vurderes i forhold til.

For å besvare problemstillingen utleder vi revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Kommuneloven
- NOU 2016:4 Ny kommunelov
- Forvaltningsloven
- Veileder for saksbehandling i folkevalgte organer.
- Interne reglementer for Kvæfjord kommune, som delegasjonsreglement og økonomireglement samt eventuelle etiske retningslinjer

Revisjonskriterier konkretiseres og bearbeides og kan derfor bli endret etter hvert som revisor framskaffer informasjon i prosjektet.

### **Metode:**

Metodene i denne forvaltningsrevisjon vil være dokumentanalyse og intervju.

**Prosjektstart:**

Etter kontrollutvalgets behandling av prosjektskissen

| <b>Forventet ressursbruk:</b> | <b>Forventet ferdigstillelse<sup>1</sup>:</b> |
|-------------------------------|---|
| <b>120 timer</b>              | <b>Vår/sommer 2024</b>                        |

**Kritiske faktorer:**

Kritiske faktorer vil være knyttet til innsamling av data, dvs. samarbeidet med kommuneadministrasjonen i fremskaffing av skriftlig dokumentasjon og muntlig informasjon.

**Dato: 6.2.2024**

**Sign: Mailen Evjen**

*Forvaltningsrevisor og prosjektleder*

---

<sup>1</sup> Under forutsetning av at prosjektets aktiviteter kan gjennomføres som planlagt, jf. kritiske faktorer

NYHETSSENTER TROMS OG FINNMARK

9. februar 2024 kl. 07:38 **Boligprosjekt skrinlegges** Torsdag vedtok styret i Borkenes Utbygging AS å skrinlegges boligprosjektet Heimenjorda borettslag på Borkenes i Kvæfjord.

Det bekrefter Ole Vidar Furnes, direktør for eiendomsutvikling i Bonord, til [Harstad Tidende](#).

Prosjektet har siden det ble lagt ut for salg våren 2022 bare solgt 5 av 15 leiligheter.

– Vi trengte opp mot ti for å få utløst byggestart. Boligprosjektet tas bort fra markedet og legges på is, opplyser Furnes til avisa.

Prosjektet bestod opprinnelig av 20 leiligheter, men har blitt omregnet flere ganger for å tilpasse seg markedet.

Tidligere denne uken ble det kjent at Tromsø er stedet i Norge med lengst salgstid på boliger, med 106 dager. Dette er 39 dager mer enn snittet.

ARTIKKEL

**Tromsø har lengst salgstid på boliger i landet – NRK Troms og Finnmark**



MER OM

**Nyhetscenter Troms og Finnmark**



11:19 Sør – Varanger fronter demensarbeid



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>08/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

### Innstilling:

Referatsakene tas til orientering

### Saken gjelder:

Referatsak og orienteringssaker

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

1. FKT - Fagkonferansen for kontrollutvalg 4-5.6.2024
2. Brev av 19.12.23 fra K-Sekretariatet som gjelder innspill til mulig forvaltningsrevisjonsprosjekt
3. Brev av 19.01.2024 fra KomRev Nord som gjelder innspill på forvaltningsrevisjonsprosjekt.
4. Epost fra KomRev Nord ved oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor vedrørende forvaltningsrevisjonsprosjekt «forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg» - **ETTERSENDES**

### Saksutredning:

Det vises til vedlegg:

Svolvær, 12.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver

## Fagkonferansen for kontrollutvalg 4. juni – 5. juni 2024

I 2024 arrangeres fagkonferansen 4. juni – 5. juni på Quality Airport Hotel, Gardermoen

### Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontrollarbeid i kommunal sektor.

### Programmet

Program (pdf) legges ut senere

Kontrollutvalget – roller og samspill

Mange er ferske i kontrollutvalget og de trenger kunnskap om utvalgets rolle og hvordan utvalget skal opptre i samspill med andre aktører som har ansvar for kontroll i kommunene. Vi inviterer representanter fra både kontrollutvalg og revisjon, ordfører og kommunedirektør til samtale og refleksjon rundt tema «Kontrollutvalget – roller og samspill».

Habilitet og tillit

Høsten 2023 har nyhetsbildet vært preget av ulike habilitetssaker og spørsmål om innsideinformasjon. Hvordan påvirkes tilliten til politikerne av dette? Er det grunn til å se nærmere på tilsvarende problemstillinger i lokalpolitikken?

Henvendelser og varsling

Kontrollutvalget kan erfare å ta imot henvendelser om mer eller mindre konkrete kritikkverdige forhold. Hvordan skal kontrollutvalget håndtere slike henvendelser? Og hva med varsling – har kontrollutvalget noe med det å gjøre?

Økonomisk bærekraft

Har kommunen din en bærekraftig økonomi? Hvordan kan kontrollutvalget finne ut det? Har kontrollutvalget et ansvar her?

Vi vil også vise fram gode eksempler på forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Deltakeravgift: Medlemmer kr. 7 900, andre kr. 8 400

Påmeldingsfrist: 29. april

## Påmelding

Er medlem i FKT

### Deltaker

Etternavn \*

Epost \*

Mobil

Tilleggsopplysninger, allergier ol.

Ønsket deltakelse \*

—Please choose an option—



SEND



Ordfører  
 Gruppelederne i kommunestyret  
 Kommunedirektøren  
 KomRev Nord IKS v/oppdragsansvarlig regnskapsrevisor og forvaltningsrevisor

Deres ref.:    Saksbeh.: Knut Roar Johansen    Telefon:    Dato:  
 Vår ref.: 47/23/414.9.1/KRJ    E-postadr.: knut@k-sek.no    95109002    20.12.2023

## **KVÆFJORD KOMMUNE – PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL – INNSPILL TIL MULIGE REVISJONSPROSJEKTER**

I henhold til kommuneloven §§ 23-2, 22-3 og 23-4 plikter kontrollutvalget å få gjennomført forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Kontrollutvalget skal utarbeide en plan for dette som skal gjelde i kommunestyreperioden. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Formålet med denne henvendelsen er å åpne for innspill fra ordfører, gruppelederne i kommunestyret, revisjonen og kommunedirektøren til aktuelle tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

### **Forvaltningsrevisjon**

Noe forenklet kan man si at forvaltningsrevisjoner er systematiske kontroller som foretas for å se om kommunen etterlever de krav og mål som stilles til kommunens virksomhet.

Formålet med forvaltningsrevisjon er i hovedsak å bidra til læring og derigjennom å sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på. Videre kan forvaltningsrevisjoner bidra til en bedre og mer effektiv kommune og å gi kommunestyret informasjon om tilstanden på de enkelte forvaltningsområder.

Kommunen har ikke ressurser til å gjennomføre revisjoner på alle virksomhetsområdene i kommunen og det er heller ikke en hensiktsmessig ressursbruk. Det skal derfor velges ut områder for revisjon og disse skal nedfelles i en plan for forvaltningsrevisjon, som vil gjelde for kommunestyreperioden.

Etter loven skal utvelgelsen av områder for revisjon skje etter en vurdering av «risiko og vesentlighet». Sagt forenklet, skal utvelgelsen skje ut fra en vurdering av hvilke områder og enheter man antar at en kontroll vil ha best nytte.

Kjerneområdet for forvaltningsrevisjon er virksomheten som drives av kommunens administrasjon. Kommunene driver også virksomhet i selskap, f.eks. i renovasjonsselskap, eiendomsselskap, eller arbeidsmarkedsbedrifter.

Det er imidlertid ikke alle selskap og enheter som omfattes. Skal man kunne revidere selskapet/enheten er man avhengig av å ha innsyn. Kommuneloven § 23-6 sier i denne sammenheng at kontrollutvalgets og revisors innsynsrett er begrenset til:

- a) interkommunale selskaper etter IKS-loven

|   |  |   |  |   |   |
|---|--|---|--|---|---|
| <b>Postadresse:</b><br>K-Sekretariatet IKS<br>Postboks 6600<br>9296 TROMSØ<br>WWW.ksek.no | <b>Hovedkontor:</b><br>Fylkeshuset<br>Strandvn. 13, TROMSØ<br>Tlf. 77 78 80 43 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Postmottak<br>9479 HARSTAD<br>Tlf. 77 02 61 66 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Ringveien 1<br>9300 FINNSENES<br>Tlf. 95 10 42 51 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Rådhuset<br>8305 SVOLVÆR<br>Tlf. 95 10 90 02 | <b>Avdelingskontor:</b><br>Fylkeshuset<br>8048 BODØ<br>Tlf. 91 36 09 38 |
|---|--|---|--|---|---|



- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgavefellesskap
- d) aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

I praksis er begrensningen i bokstav d viktig, da statlig eller privat medeierskap utelukker innsynsrett, likegyldig av hvor stor den øvrige eierandelen er, jf. at kommunen, eller fylkeskommunen, skal eie «alle aksjer».

Kommuner kan også drive virksomhet i andre former, f.eks. gjennom oppgavefellesskap og øvrige samarbeid. Også disse kan inngå i planen, og det er kontrollutvalget i vertskommunen som er tillagt tilsynsoppgaven.

### Eierskapskontroller

I henhold til kommuneloven §§ 23-2 og 23-4 plikter kontrollutvalget også å få gjennomført eierskapskontroller og utarbeide en plan for dette. Også planen for eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyret.

En eierskapskontroll er en kontroll av eierstyringen i et selskap, dvs. om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskapet, gjør dette i samsvar med gjeldende regler, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4.

Også planen for eierskapskontroll skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering og må rette seg mot de samme selskapene som kommunen har innsynsrett i, jf. det som er sagt ovenfor.

### Kommunens selskap og tidligere utførte revisjoner/eierskapskontroller

Sekretariatet finner det formålstjenlig å gi en oversikt over de selskaper som er aktuelle, vertskommunesamarbeid og en oversikt over tidligere gjennomførte revisjoner og kontroller i kommunen.

Når det gjelder selskap, har kommunen følgende selskap som man har innsynsrett i og som er aktuelle for eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon:

| Selskapsnavn                             | Hensynsvisning | Eierandelen | Balansert verdi 31.12.2022 | Balansert verdi 01.01.2022 |
|--|----------------|-------------|----------------------------|----------------------------|
| Egenkapitalinnkudd KLP                   | 22141001       | 0%          | kr 27084 786               |                            |
| Biblotakaantralan                        | 22163001       | 0,008%      | kr 900                     | kr 900                     |
| Interkommunaltmtclv Troms IK             | 22186001       | 2,91 %      | kr 83 399                  | kr 83399                   |
| H6logaland Kraft Holding AS              | 22166002       | 8,570%      | kr 10345 714               | kr 10 345 714              |
| KomRev Nord IKS                          | 221118003      | 0,92%       | kr 62325                   | kr 82325                   |
| Bredbtdnsfylket Troms AS                 | 22111B004      | 0,8698 %    | kr 18000                   | kr 18000                   |
| Kvætfjord Eiendom AS                     | 22188005       | 100 %       | kr 5250000                 | kr 5250000                 |
| Troms Holding AS                         | 22188007       |             | kr 10000                   | kr 10000                   |
| K sekretariatet IKS • Egenkapitalinnkudd | 22188010       |             | kr 11 851                  | kr 11 851                  |
| H6logaland Ressul'BHlakap IKS            | 22168011       | 4,78%       | kr 100 ODD                 | kr 100000                  |
| InkoAS                                   | 22170002       | 4,331 %     | kr 54250                   | kr 39250                   |
| <b>Sum</b>                               |                |             | <b>kr 44743211</b>         | 11:r 42984205              |

Det ble bestilt og gjennomført eierskapskontroll i Kvætfjord Eiendom AS i 2022.

Det er tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i kommunen:

- Forvaltning drift og vedlikehold av kommunale bygg (**ikke ferdig**) 2022
- Tjenestekvalitet og arbeidsmiljø innenfor helse- og omsorgsektoren 2020
- Kvæfjord kommunes arbeid med grunnskoleelevenes psykososiale miljø 2018
- Barneverntjenesten, 2015
- Psykiatritjenesten, 2012
- Arbeidsmiljø og sykefravær innenfor helse- og omsorgsavdelingen, 2011
- Byggesaksbehandling og tilsyn, 2010

Vi gjør oppmerksom på at en tidligere revisjon ikke utelukker ny revisjon av området, dersom man mener det fortsatt er behov.

### **Oppsummering**

Sekretariatet ber om mulige innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Innspill bes sendt oss snarest mulig og senest innen 20.01.2024. Det er fint om forslag kort kan begrunnes.

**Svar bes sendt per e-post til: [knut@k-sek.no](mailto:knut@k-sek.no)**

Sekretariatet vil medta eventuelle innspill i den endelige planen.

Svolvær, den 20.12.2023

  
Knut Roar Johansen  
Seniorrådgiver

Til K-sekretariatet IKS  
v/ Knut Roar Johansen

**Deres ref:**      **Vår ref:**      **Saksbehandler:**      **Telefon:**      **Dato:**  
Margrete Mjølhus Kleiven      77 60 05 03      19.1.2024  
[mmk@komrevnord.no](mailto:mmk@komrevnord.no)

## INNSPILL TIL MULIGE FORVALTNINGSREVISJONER OG EIERSKAPSKONTROLLER

Vi viser til forespørsel av 20.12.2023 om å gi innspill til mulige forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i Kvæfjord kommune i perioden 2024-2027.

KomRev NORD sine innspill er basert på vår erfaring og kjennskap til Kvæfjord kommune gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette er en samlet tilbakemelding fra KomRev NORD. Vi foreslår:

- Samarbeidsavtaler og kommunens oppfølging
- Rammeavtaler
- Grunnskolen – spesialundervisning
- Grunnskolen – elevenes psykososiale miljø
- Barneverntjenester
- Iverksettelse av politiske vedtak
- Sykefravær
- Helse og omsorg

I listen ovenfor inngår det tema som ikke tidligere har vært gjennomført forvaltningsrevisjon på i Kvæfjord kommune. Vi har også listet opp enkelte tjenesteområder og tema som tidligere har vært underlagt forvaltningsrevisjon. Når det gjelder barn og unge, var det forvaltningsrevisjon innen grunnskole og barnevern i henholdsvis 2018 og 2015. Vi anser begge disse temaene som relevante for ny forvaltningsrevisjon. Innenfor grunnskolen er kommunens og skolens etterlevelse av opplæringslovas bestemmelser om spesialundervisning og elevenes psykososiale skolemiljø aktuelle tema. Det er på generelt grunnlag sentralt å følge med på at kommunen og skolen etterlever bestemmelser på dette området, da manglende etterlevelse kan få konsekvenser for barn og unges opplæring og utvikling. Tilsvarende argumentasjon gjelder for at vi har satt barnevern som aktuelt tema. Innenfor barnevern kan fosterhjemsoppfølging være aktuelt tema. Kvæfjord kommune inngår i samarbeid med andre kommuner, og det kan derfor være relevant i en forvaltningsrevisjon å undersøke Kvæfjord kommunes oppfølging av avtalen/avtaler. Det ble i 2022 gjennomført forvaltningsrevisjon innen helse og omsorg. Vi har likevel satt opp helse og omsorg som et område som kan være aktuelt ettersom dette er et stort område bestående av flere tjenester enn de som inngikk i forvaltningsrevisjonen.

Vi anser også iverksettelse av politiske vedtak som relevant. Det har ikke tidligere vært gjennomført forvaltningsrevisjon om dette. Dette kan være en generell undersøkelse som retter seg mot flere områder eller det kan spisses inn mot konkrete områder eller kommunale prosjekter.

I kommunestyrets vedtak i sak 60/23 om budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027, pkt. 21, vedtok kommunestyret måltall på 8 % for sykefravær. Det er satt krav om rapportering til kommunestyret om utviklingen i sykefravær og arbeidet med å nå måltallet. Vi anser likevel med bakgrunn i dette at sykefraværarbeid kan være aktuelt tema for forvaltningsrevisjon, her. I forvaltningsrevisjon fra 2022 innenfor helse og omsorg var det anbefalinger fra revisor om å styrke HMS-arbeidet.

I forrige planperiode ble det gjennomført eierskapskontroll i Kvæfjord Eiendom AS. Det har blitt utarbeidet en eierskapsmelding i etterkant, jf. kommunestyrets vedtak i sak 29/23. Vi har ikke noe konkret informasjon som gir oss grunnlag for å foreslå eierskapskontroll rettet mot spesifikke selskaper. Det kan være relevant å gjøre eierskapskontroll igjen, herunder undersøke om føringer i kommunens eierskapsmelding etterleves. Vi anser det som hensiktsmessig i så fall at eierskapskontroll gjøres sent i perioden.

Med vennlig hilsen

Margrete Mjølhus Kleiven  
*Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor*



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>09/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## GJENNOMGANG AV FORMANNSKAPSSAKER

### Innstilling til v e d t a k:

Saken fremmes med åpen innstilling.

### Saken gjelder:

### Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

Saksprotokoller – formannskapsmøter, vedlegges som særskilte vedlegg til møteinnkalling

Protokoll fra formannskapsmøter:

1. 27.11.2023
2. 14.12.2023

### Saksutredning:

Sekretariatet tar opp og drøfter saker som kan være av interesse for utvalget ut fra et kontroll- og tilsynsperspektiv i møtet.

Svolvær, 12.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>10/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## EVENTUELT

### *Innstilling til v e d t a k:*

Saken fremmes med åpen innstilling

### **Saken gjelder:**

Ved behov tas eventuelle tema eller spørsmål opp og drøftes i møtet.

### **Vedlegg til saken:**

#### **Saksutredning**

Eventuelle tema eller spørsmål utenfor sakslisten tas opp og drøftes i møtet.  
Ingen saker innmeldt pr. 12.02.2024.

Svolvær, 12.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver



|  |                               |                                |   |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|
| <b>Utvalg:</b><br>Kontrollutvalget i Kvæfjord<br>kommune | <b>Saksnummer:</b><br>11/2024 | <b>Møtedato:</b><br>20.02.2024 | <b>Saksbehandler:</b><br>Knut Roar Johansen |
|--|-------------------------------|--------------------------------|---|

## **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 20.02.2024**

### **Innstilling til v e d t a k:**

Protokollen fra møtet 20.02.2024 godkjennes.

### **Saken gjelder**

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte den 20.02.2024

### **Vedlegg til saken**

Forslag til protokoll fra møtet 20.02.2024

### **Saksutredning:**

Protokollen fra møte gjennomgås og godkjennes.

Borkenes, 20.02.2024

Knut Roar Johansen  
seniorrådgiver